

Голові Комітету Верховної Ради України
з питань податкової та митної політики
Хомутинніку В.Ю.
01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

КОЛЕКТИВНЕ ЗВЕРНЕННЯ

Шановний Віталіє Юрійовичу!

До Вас звертається Чернігівська Регіональна Торгово-Промислова Палата та підприємства-експортери Чернігівської області.

Ми дуже занепокоєні через прийняття Закону України від 31.07.2014р. № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» (далі – Закон), який передбачає з 01 січня 2015 року зміни правил в частині автоматичного бюджетного відшкодування податку на додану вартість.

Хоча головна мета прийнятих змін — унеможливити створення будь-якого фіктивного чи неоплаченого податкового кредиту, що загалом має позитивну мету уникнення втручання людського фактора в адміністрування, викорінення зловживань, ми переконані, що в запропонованому вигляді реформа адміністрування ПДВ не призведе до полегшення умов ведення бізнесу та економічного зростання в Україні.

Зокрема, прийняті зміни взагалі виключають можливість отримувати відшкодування ПДВ в загальному порядку та виключають можливість отримання відшкодування ПДВ в автоматичному режимі платникам та експортерам, які відносять себе до малого та середнього бізнесу. Навпаки, надають таке право тільки великим платникам, тобто олігархічним структурам.

За новими правилами, які наберуть чинності 1 січня 2015 року залишиться лише автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ, і тільки для обмеженого кола. А саме, Законом змінено пункт 200.19.3 Податкового кодексу України, і тепер він говорить, що право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку мають платники податку, у яких **залишкова балансова вартість необоротних активів у 12 разів більша суми заявки на відшкодування ПДВ**; у яких експорт складає не менш ніж 40% від продажів за рік та/або вони здійснили **інвестиції в необоротні активи не менше ніж на 3 млн. гривень за рік.**

Запровадження таких критеріїв фактично призведе до не повернення ПДВ більшості підприємствам малого та середнього бізнесу, позбавить експортерів оборотних коштів. Будь-яка країна світу завжди прагне тільки нарощувати свій експорт. Сьогодні Україна, як ніколи за часи своєї незалежності, потребує валютних коштів. Експорт катастрофічно падає, а за допомогою таких законів, він ще більше буде стримуватись. А це, в свою чергу, практично доб'є економіку України та зробить її тіньовою. Ситуація на Сході має вплив на економіку усієї країни. Зупинка виробничих потужностей на Донбасі обумовлює зменшення валютної виручки, яку отримує держава. Зараз ситуація на валютному ринку дуже потребує додаткових валютних надходжень для зміцнення гривні та приведення у стійкий стан, для стабілізації урівноваження попиту та пропозиції на ринку.

Враховуючи складність економічної ситуації в країні, важливим зараз є спрямованість зусиль уряду в напрямку модернізації експортної політики, забезпечення сучасними формами фінансової підтримки експортної діяльності, спрямованої на підтримку національного експорту. А підприємства-експортери малого та середнього бізнесу є саме тим фактором, який дасть змогу переорієнтувати економіку, енергетику, і в цілому країну із залежності від Росії на незалежність із ЄС.

Натомість, з Податкового кодексу виключені такі критерії, як **розмір середньої заробітної плати** повинен не менше ніж у два з половиною рази перевищувати мінімальний встановлений законодавством рівень у кожному з останніх чотирьох звітних податкових періодів (кварталів) та **чисельність працівників**, які перебувають у трудових відносинах з такими платниками податку, перевищує 20 осіб у кожному з останніх чотирьох звітних податкових періодів (кварталів).

Діючий зараз показник рівня середньої заробітної плати і кількості працюючих (який стимулював власників підприємств-експортерів виводити з «тіні» доходи своїх працівників і сплачувати пов'язані з тим податки і збори) замінено на абстрактний критерій, який почне діяти з 01.01.2015 р. у вигляді співвідношення залишкової балансової вартості необоротних активів до розміру відшкодування. В Законі не визначена мета такої заміни пріоритетів. Можна припустити, що замість пріоритету підвищення рівня життя українців, законодавець стимулює власників оновлювати свої підприємства. Проте в умовах реальної економіки цей критерій волає: «ПДВ з 01.01.2015 р. в Україні будуть отримувати в автоматичному режимі тільки підприємства олігархів.» Тим більше, що загальний порядок повернення ПДВ в Податковому Кодексі з 01.01.2015 р. діяти не буде. Його виключили Законом України № 1621-VII від 31.07.2014 р. Таку норму вважаємо аморальною, а мету – хибною, направленою на руйнацію України.

Вбачаємо у таких змінах, між іншим, і порушення законодавства України про захист економічної конкуренції - порушення прав та охоронюваних законом інтересів підприємств, які діють на ринку, тому що в даному випадку великі підприємства отримують значні переваги перед представниками малого та середнього бізнесу, які взагалі втратять право на отримання від держави ПДВ.

Вважаємо, що зміни, внесені Законом в такому контексті не передбачають реалізації системних реформ та носять лише фіскальний характер, сприяють поновленню корупційних схем та лише посилять тиск на легально працюючі підприємства, особливо на експортерів та фактично позбавлять права на автоматичне відшкодування ПДВ більшість підприємств-експортерів.

На даний момент експортери вже мають багато обмежень, а запровадження нових «олігархічних» критеріїв та скасування економічно обґрунтованих, призведе до підризу ліквідності українських експортерів. Неповорнення ПДВ експортерам практично доб'є залишки експортного сектору України. По суті, підприємства, які працюють на експорт, втрачають можливості швидкого повернення обігових коштів, а це - реальні підприємства, які поставляють на експорт реальну продукцію за реальними цінами, і не здійснюють поставки за фіктивними контрактами за заниженими цінами з використанням офшорних схем.

Запропоновані нами зміни статті 200 Податкового кодексу України призведуть до підвищення рівня заробітної плати, детінізації та її легалізації. А це і є одним із пріоритетних напрямків роботи ДФС України, оскільки це не тільки надходження до бюджету, але й захист прав і законних інтересів платників податків. Адже зарплати у конвертах згодом виливаються в відсутність пенсій і коштів у державному бюджеті.

Отже, надсилаємо Вам пропозиції щодо змін, які, на нашу думку, вкрай необхідно внести до Податкового кодексу України в частині відшкодування ПДВ, та сподіваємось на ініціювання і лобіювання Вами внесення таких змін до законодавчих, нормативних та інших регуляторних актів. Наша мета - збереження від вимирання підприємств-експортерів України, збереження робочих місць та покращення життя громадян України!

Відповідь на наше звернення просимо надіслати окрему кожному підприємству за нижчезазначеними адресами.

Додаток: Порівняльна таблиця про внесення змін до ЗУ від 31.07.2014р. №1621-VII.

З повагою,

Президент Чернігівської регіональної ТПП
Код ЄДРПОУ 29447800, тел.04622-42242
14000, м. Чернігів, вул. Примакова, 7

К.В. Іванов

Директор ПВТП «ДЖІ-ЕН-ЕЛ»
Код ЄДРПОУ 14224080, тел.0462-672-100
14014, м. Чернігів, вул.Щорса, 57

Л.В. Логінова

Директор ПрАТ «Насіння Чернігівщини»
Код ЄДРПОУ 00721509, тел.0462-694861
14007, м. Чернігів, вул. Любченка, 3

С.О. Берестовий

Фізична особа-підприємець
Код ЄДРПОУ 2271620646 , тел.0462-679008
14007, м. Чернігів, пр.-т Миру, 235

Н.В. Шатирко

Генеральний директор ТОВ ПКВФ"Сяйво"
Код ЄДРПОУ 14242528 , тел.04631-54432
16600, м.Ніжин, вул.Московська, 7а

М.П. Шкурко

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
про внесення змін до Закону України від 31.07.2014р. № 1621-VII
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України»

Редакція, яка вступить в силу з 01.01.2015	Редакція, що пропонується	Обґрунтування
Податковий кодекс України		
(критерії, яким повинні відповідати платники податків для отримання права на автоматичне бюджетне відшкодування ПДВ)		
200.19. Право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку мають платники податку, які відповідають одночасно таким критеріям: 200.19.1. не перебувають у судових процедурах банкрутства відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом"; 200.19.2. юридичні особи та фізичні особи - підприємці включені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і до цього реєстру стосовно них не внесено записів про: а) відсутність підтвердження відомостей; б) відсутність за місцезнаходженням (місцем проживання); в) прийняття рішень про виділ, припинення юридичної особи, підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця; г) визнання повністю або частково недійсними установчих документів чи змін до установчих документів юридичної особи; г) припинення державної реєстрації юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця та стосовно таких осіб відсутні рішення або відомості, на підставі яких проводиться державна реєстрація	200.19. Право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку мають платники податку, які відповідають одночасно таким критеріям: 200.19.1. не перебувають у судових процедурах банкрутства відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом"; 200.19.2. юридичні особи та фізичні особи - підприємці включені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і до цього реєстру стосовно них не внесено записів про: а) відсутність підтвердження відомостей; б) відсутність за місцезнаходженням (місцем проживання); в) прийняття рішень про виділ, припинення юридичної особи, підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця; г) визнання повністю або частково недійсними установчих документів чи змін до установчих документів юридичної особи; г) припинення державної реєстрації юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця та стосовно таких осіб відсутні рішення або відомості, на підставі яких проводиться державна реєстрація припинення юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;	Закон України від 31.07.2014р. № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» передбачає зміни правил в частині автоматичного бюджетного відшкодування податку на додану вартість. Ці зміни вступлять в силу з 01.01.2015р. Вважаємо, що вони в такому контексті не передбачають реалізації системних реформ та носять лише фіскальний характер, що не буде сприяти наповненню бюджету, а лише посилить тиск на легально працюючі підприємства, особливо експортерів. Пункт 200.19.3 говорить, що право на отримання автоматичного бюджетного відшкодування податку мають платники податку, які, між інших критеріїв, повинні мати необоротні активи, залишкова балансова вартість яких на звітну дату за даними податкового обліку перевищує у дванадцять разів суму податку, заявлену до відшкодування. Натомість, з Податкового кодексу виключені такі критерії, як розмір середньої заробітної плати повинен не менше ніж у два з половиною рази перевищувати мінімальний встановлений законодавством рівень у кожному з останніх чотирьох звітних податкових періодів (кварталів) та чисельність працівників, які перебувають у трудових відносинах з такими платниками податку, перевищує 20 осіб у кожному з останніх

припинення юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;

200.19.3 мають необоротні активи, залишкова балансова вартість яких на звітну дату за даними податкового обліку перевищує у дванадцять разів суму податку, заявлену до відшкодування та:

а) здійснюють операції, до яких застосовується нульова ставка (питома вага яких протягом попередніх дванадцяти послідовних звітних податкових періодів (місяців) сукупно становить не менше 40 відсотків загального обсягу поставок (для платників податку з квартальним звітним періодом - протягом попередніх чотирьох послідовних звітних періодів)) та/або

б) здійснили інвестиції в необоротні активи у розмірах не менше ніж 3 мільйони гривень протягом останніх 12 календарних місяців.

200.19.4. не мають податкового боргу;

200.19.5. великий платник податків не декларував від'ємне значення об'єкта оподаткування податком на прибуток за підсумками останнього звітного (податкового) року.

200.19.3. у яких середня заробітна плата не менше ніж у два з половиною рази перевищує мінімальний встановлений законодавством рівень у кожному з останніх чотирьох звітних податкових періодів (кварталів), встановлених розділом IV цього Кодексу та;
а) чисельність працівників, які перебувають у трудових відносинах з такими платниками податку, перевищує 20 осіб у кожному з останніх чотирьох звітних податкових періодів (кварталів), встановлених розділом IV цього Кодексу та;

б) здійснюють операції, до яких застосовується нульова ставка (питома вага яких протягом попередніх дванадцяти послідовних звітних податкових періодів (місяців) сукупно становить не менше 40 відсотків загального обсягу поставок (для платників податку з квартальним звітним періодом - протягом попередніх чотирьох послідовних звітних періодів)) або

здійснили інвестиції в необоротні активи у розмірах не менше ніж 3 мільйони гривень протягом останніх 12 календарних місяців або

мають необоротні активи, залишкова балансова вартість яких на звітну дату за даними податкового обліку перевищує у дванадцять разів суму податку, заявлену до відшкодування.

200.19.4. не мають податкового боргу.

200.19.5. великий платник податків не декларував від'ємне значення об'єкта оподаткування податком на прибуток за підсумками останнього звітного (податкового) року.

чотирьох звітних податкових періодів (кварталів).

З самого початку автоматичне відшкодування ПДВ було розраховане на ті компанії, які були готові працювати відкрито та прозоро. Важливим критерієм був рівень заробітної плати.

Виключення критерію щодо розміру заробітної плати та кількості працівників, є недоцільним, адже саме заробітна плата повинна розглядатися як інвестиції в розвиток трудових ресурсів, без якого неможливий розвиток ні окремого підприємства, ні країни в цілому. А виведення заробітної плати з "тіні" — спільне завдання влади і бізнесу. Найявністю людських трудових ресурсів є також важливим показником роботи кожного підприємства, та вказує на мету його створення — для забезпечення реальних людей реальною працею. А відсутність такого критерію може призвести до отримання бюджетного відшкодування ПДВ, підприємствами фіктивними.

Запровадження такого критерію, як вимога про 12-ти кратне перевищення розміру залишкової балансової вартості необоротних активів над сумою відшкодування може бути досягнута тільки великими платниками податків, тобто олігархічними структурами. Але позбавить такого права більшість експортерів.

На даний момент експортери вже мають багато обмежень, а запровадження нових «олігархічних» критеріїв та скасування економічно обґрунтованих, призведе до підризу ліквідності українських експортерів. Неповорнення ПДВ експортерам практично доб'є залишки експортного сектору України. По суті, підприємства, які працюють на експорт, втрачають можливості, а це - реальні підприємства, які поставляють реальну продукцію, а не олігархічні структури, які експортують продукцію за фіктивними контрактами з використанням офшорних схем.

		Отже, запровадження таких жорстких критеріїв фактично призведе до не повернення ПДВ, позбавить експортерів, особливо переробної галузі, оборотних коштів. А це, в свою чергу, практично доб'є економіку України.
Порядок відшкодування ПДВ (бюджетне відшкодування ПДВ в звичайному режимі)		
200.3. При від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 цієї статті: а) враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до цього Кодексу), в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200¹.3. статті 200¹ цього Кодексу на момент подання платником податкової декларації, а в разі відсутності податкового боргу - б) зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, або в) підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200¹.3. статті 200¹ цього Кодексу на момент подання платником податкової декларації.	200.3. При від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 цієї статті: а) враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до цього Кодексу), в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200¹.3. статті 200¹ цього Кодексу на момент подання платником податкової декларації, а в разі відсутності податкового боргу - б) зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, або в) підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до пункту 200¹.3. статті 200¹ цього Кодексу на момент подання платником податкової декларації. 200.3.1. Для відшкодування податку з бюджету центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію податкової та митної політики протягом п'яти днів, що настають за граничним терміном отримання податкової декларації, надсилає банку, в якому відкриті рахунки платників в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, реєстр платників, в якому	Зі вступом в силу нових норм, буде відсутній сам порядок визначення, контролю та перерахування податку на додану вартість платникам податків. Вважаємо, що необхідно залишити і звичайний порядок відшкодування ПДВ, який діє на сьогоднішній день, поруч з автоматичним. Підприємства, які не матимуть права на відшкодування ПДВ в автоматичному режимі, повинні мати право на відшкодування цього податку в звичайному режимі. Вбачаємо у змінах Податкового кодексу в частині встановлення критеріїв, яким повинні відповідати платники, для отримання бюджетного відшкодування в автоматичному режимі, та в частині повної відсутності порядку відшкодування ПДВ в звичайному режимі, між іншим, і порушення законодавства України про захист економічної конкуренції - порушення прав та охоронюваних законом інтересів підприємців, які діють на ринку. Тому що в даному випадку великі підприємства отримують значні переваги перед представниками малого та середнього бізнесу, які взагалі втратять право на отримання від держави ПДВ.

	зазначається назва платника, код ЄДРПОУ та індивідуальний податковий номер платника, звітний період та суму податку, що підлягає відшкодуванню з бюджету. На підставі такого реєстру такий банк протягом п'яти днів, що настають за днем отримання реєстру платників, перераховує суми податку з бюджету платникам в системі електронного адміністрування податку на додану вартість.	
Включити	200.10. Протягом 30 календарних днів, що настають за граничним терміном отримання податкової декларації, контролюючий орган проводить камеральну перевірку заявлених у ній даних.	
Включити	200.11. За наявності достатніх підстав, які свідчать, що розрахунок суми бюджетного відшкодування було зроблено з порушенням норм податкового законодавства, контролюючий орган має право провести документальну позапланову виїзну перевірку платника для визначення достовірності нарахування такого бюджетного відшкодування протягом 30 календарних днів, що настають за граничним терміном проведення камеральної перевірки. Перелік достатніх підстав, які надають право контролюючим органам на позапланову виїзну документальну перевірку платника податку на додану вартість для визначення достовірності нарахування бюджетного відшкодування податку, встановлюється Кабінетом Міністрів України.	
Включити	200.12. Контролюючий орган зобов'язаний у п'ятиденний строк після закінчення перевірки подати органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, висновок із зазначенням суми, що	

	підлягає відшкодуванню з бюджету.	
Включити	200.13. На підставі отриманого висновку відповідного контролюючого органу орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, видає платнику податку зазначену в ньому суму бюджетного відшкодування шляхом перерахування коштів з бюджетного рахунка на поточний банківський рахунок платника податку в обслуговуючому банку протягом п'яти операційних днів після отримання висновку контролюючого органу.	
Відповідальність посадових осіб		
Редакція, яка діє	Редакція, що пропонується	
200.18.3. Посадові особи органів державної податкової служби та органів Державного казначейства України в разі порушення визначених у пункті 200.18 цієї статті термінів відшкодування несуть відповідальність відповідно до закону.	200.18.3. В разі порушення посадовими особами центральних органів виконавчої влади, що забезпечують реалізацію податкової та митної політики термінів, визначених в п.200.3.1 ст.200, вони притягуються до відповідальності у вигляді штрафу в розмірі 50% мінімальної заробітної плати за кожен факт такого порушення. Ті ж самі дії вчинені посадовими особами, до яких протягом року було застосовано штраф, за таке саме порушення, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 50% мінімальної заробітної плати за кожен факт такого порушення. 200.18.4 Якщо особами, зазначеними в п.200.18.3 цієї статті вчинено такі самі порушення втретє, дії таких осіб вважаються корупційними, відповідальність за які передбачена Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».	Встановлення розмірів штрафних санкцій посадових осіб як один з методів запобігання боротьбі з корупцією в органах державної податкової служби та введення прозорого механізму розподілу коштів , що передбачені в бюджеті на відшкодування податку на додану вартість